

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Pesta 18|30 aprile.

Va esi in fia-care domineca. | Redact. : strad'a palariei nr. 7.

Nr. 16.

Anulu VII, - 1871.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'fa 2 galbeni.

Negutiatiori antici din Roma.

La Romaní'a.

Tempest'a fiorósa, ce fara de crutiare
Lovise pana 'n sufletu poporulu meu faimosu,
Nori negri preparéza in sinulu sferei tale,
O! tíera ingrasiata cu sange gloriosu!

Arunca-ti de pe facia perdéu'a cea fatala,
Si cauta 'n giuru de tine, pan' ór'a n'a sunatu;
Câ-ci marsiavii-ti prepara o cursa infernala,
Si vreu ca sê sortiésca vestmentulu teu sacratu!

Mihaiu, Stefanu si Mircea cu lacrimi ei suspina,
Si striga din 'naltíme cu vactu dorerosu;
Asculta a loru vóce, o tíera eroína,
Câ-ci numai ea te-a scóte din valulu furiosu!

Candu paserea Minervei despica sfer'a muta,
A loru spirite sante acestea ti-vorbescu:
„O! tíera maltratata de-a marsiaviloru cnuta,
Aduna langa tine totu natulu romanescu!

Si flamur'a unirii li-o pune adi in mana,
Câ-ci ea potere are ca insu-si Domnedieu!
Aceea va sê scóta din anim'a romana
Veninulu ce consuma maretiu destinulu teu!

Si-acolo, scumpa, draga, virtutea vascodíta
Deschide-si-va potirulu ca ros'a cea de maiu;
Constanti'a stramosiésca, bravur'a amortíta
Pe sinulu teu versá-voru parfumi ca cei din raiu!

Si norii cei de ghiacia, ce vreu sê te sterpésca,
De-o siópta zefirala ei fi-voru pefugati;
Ér sórele maririi pe ceriu va sê lucésca,
Si-atunci suná va hor'a la mare... la Carpati!

T. Ceontea.

Resbunarea unei neveste frumóse.

— Istoría antica. —

Regele irítatu aruncá pocalulu desiertu la
o lature;

— Ér eu ti-spunu tie Gyges, câ tu inca
n'ai vediutu in viéti'a-ti muiere frumósa, séu
déca ai si vediutu, aceea n'a fostu asié de fru-
mósa, — câ-ci pe rotogolulu pamentului nu
este muiere frumósa ca si a mea. Ce e lun'a, ce
stelele facia cu sórele? luminéza ca ori ce dia-
mantu, fara ca sê 'ncaldiésca. Ér privindu in
ochii ei, uitu câ arde sórele, plecandu-mi ca-
pulu in umbr'a perului ei, me-acopera ca nóptea
cea mai intunecósa, sarutandu-o nu cugetu la
fericirea vietii víitórie, imbraciosiandu-o uitu

corón'a, uitu marirea si câ sum unu rege po-
tinte. Frumséti'a si placerea lumei sunt concen-
trate in dins'a, si dubitezu câ óre este bucuría
afara de dins'a... — Eu Candauces, regele
Lydiei, ti-spunu tie Gyges, câ inca n'ai vediutu
in viéti'a-ti muiere frumósa, séu déca ai si ve-
diutu, aceea n'a fostu ca si a mea. — Érta-me,
inse déca n'ai fi óspele meu, capu-ti ar spen-
diurá deja de multu inaintea portii castelului
meu, câ-ci cutedi a-mi contradíce, câ pe roto-
golulu pamentului muierea cea mai frumósa nu
e regin'a Lydiei.

Greculu surise cu recéla:

— Potinte domnule! eu n'am voitu a te
ofensá, eu numai mi-am descoperitu opiniunea.
Tu adori pe soci'a ta, si de acésta n'am ce a
me mirá, numai voiu sê-ti observu, câ aman-
tulu adeseori si-vede mai frumósa pe amant'a
sa, decátu cum e aceea intru adeveru. Am fostu
de o suta de ori inamoratu, de atâte ori am
dîsu câ amant'a mea e cea mai frumósa; apoi
am vediutu alt'a, si parasindu pe cea d'antâia,
am risu, cum am potutu dá atributulu acesteia,
celeialalte? si asié mai incolo. Am posediutu
amorulu muieriloru celoru mai frumóse de pe
diometatea pamentului, invingerea continua
m'a facutu nepasatoriu; muierile mi s'au pa-
rutu nesce flori de pe cari déca pica róu'a, nu
atragu, le lapedâmu, si rupemu altele. *Peptu-mi*
erá unu vulcanu infocatu, si totu-si s'a stinsu,
precum a disparutu de pe faci'a-mi si rosiéti'a
fericitória, si nu s'a rentorsu mai multu nici de
sarutârele dulci, nici de vinulu celu infocatu,
dar nici in midiloculu batâiloru. Muierea e fru-
mósa, candu o privesci cu infocare; dar fii ne-
pasatoriu, si vei vedé, câ ori câtu de frumósa
sê fia ea, va fi totu-si pré de tóte dîflele.

Pe regele Lydiei l'a infocatu vinulu si
contradícerele óspelui seu, ér rusínea l'a infu-
riatu.

Acestu cavaleru vagabundu se va duce
mai incolo, si va vestí pretotindene, cum a lau-
datu regele Lydiei pe soci'a sa propria, despre
care elu nu póte díce nimicu frumosu, câ-ci
nici n'a vediut'o.

Pe sofele purpurie se leneviau mai-marii
imperatíei, golindu pocalele pline cu vinulu
celu albu si rosiu din Cypru si Salernu, candu
si candu suridiendu.

— Dieu regele gresiesce, — dîsera ei, —
laudandu inaintea strainului frumsetiele regi-
nei, pe care dinsulu nu o póte vedé, câ-ci acést'a
oprescu legile. Dieu regele gresiesce.

Candauces ca si cum ar fi priceputu siop-
tirile senatoriloru sei, a saritu in picióre ca

unu tigru infuriatu, dîcîndu cu ochi inflacarati:

— Gyges! nu va trece o óra, si éra vomu fi aici, si atunci inaintea carora ai contestatu, trebue sê marturisesci, câ óre asié e regin'a, cum ti-am descris'o? eu ti-oiu aretá-o....

La cuvintele ultime ale regelui s'a scolaru unu senatoriu numitu Nargosu, dîcîndu: Legile tierii nu értá a desface velulu muierei si a o aretá strainului... rege gresiesci....

Senatorulu indresnetiu se retrase cu iutiéla dinaintea privirii infuriate a regelui ametítu.

— Inc'unu pocalu de vinu! — dîse cu unu versu sonoru greculu, si umplendu pocalulu seu si a regelui, i-a ciocnitu in tacere la olalta.

Inse nici vinulu celu rosiiu nu produse nici o rosiétia pe faci'a palida a grecului.

Radicandu-se tinerulu ar fi potutu sê fia modelulu lui Phydia, tóta tali'a-i érá atátu de proportiunata, atátu de frumósa. Peru-i brunetu sierpuitoriu acoperiá umerii-i frumosi, peptu-i érá acoperitu de unu feliu de tunica, de sub a carei maneci se vedeau nesce bratie vingióse si totu-si frumóse. Elu parea a fi o statua, déca ochii-i schinteitori n'aru fi denunciatu unu vulcanu dormitandu.

La semnulu lui Candauces se imprasciá cu iutiéla vigiliile din antisiambr'a camerei de dormitu a reginei, apoi tragîndu intr'o lature perdelele batute cu auru, elu intrá in camer'a sociei sale.

Gyges incrucisiandu-si braciele remase in linisce langa perdele.

Pe unu sicriú de eбенu intr'unu vasu de argintu imprasciá lumin'a sa flacar'a naphteii, luminandu candu mai tare, candu mai slabu paretii acoperiti cu purpura, si patulu de repausu in care ca unu crinu albu intre róse dormitá regin'a Isis.

La sgomotulu pasiloru iuti dar cunoscuti ea sarí din patu, si vediendu pe barbatulu seu, lu-cuprinse cu braciele-i albe, de pe cari cadiendu vestmentulu de crepu, lasá a se vedé peptu-i farmecatoriu, ér faci'a-i acoperita cu velu, preste care luciau nesce ochi frumosi, o plecá cu dulcétia pe umerii sociului seu, graindu-i cu unu versu atragatoriu:

— Si adi m'ai lasatu sê te asceptu, si adi a trebuitu sê me usucu de dorulu teu! dóra nici nu sum mai multu Isis'a ta cea frumósa, careia i-ai spusu si de o mîe de ori, câ vei iubi-o in eternu, dóra nici nu me iubesci?

— Te insieli, drag'a mea, — dîse cu pla-

cere regele, inbraciosiandu peptulu undulatoriu alu sociei sale, — si acum repetu ceea ce am dîsu atunci, câ numai pentru aceea sum ferice, pentru câ in tine posiedu acelu diamantu, ce nu l'asiu dá pentru corónele domnitoriloru pamentului! Éta am venitu sê me delectezu in tine; lapeda dar acestu velu invidiosu, care acopere ceriulu celu stelosu; apoi dá-mi o dulce sarutare, — lasandu-me sê simtiescu farmeculu ei, vino siedi in braciele mele: voiu sê fiu fericitu!

Regele lapedá velulu celu albu, si de sub elu aparú o facia si mai alba, care de si lungurétia, totu-si se parea a fi rotunda, apoi se vediura nesce ochi cu o lucétia feerica, budie micutie, cari si inchise erau atátu de vorbitorie....

Colo intre perdelele usiei statea greculu cu capulu aplecatu, inse cu facia deja rosia; ceva farmecu imbetatoriu a trecut prin venele lui facîndu-lu debilu, ca vinulu nici odata.

Dieu bine a vorbitu Nargosu celu bétu, candu a rogatu pe regele, dîcîndu-i:

— Rege gresiesci!...

Dieu dreptu a avutu regele candu a dîsu cu incredere, câ muierea cea mai frumósa a rotoGolului e regin'a Lydiei.

Acolo stetea regin'a ca o dîna feerica, ca Aphrodita ce se redica din mare, ca dîn'a amorului invelita numai cu o muselina, strinsa abié la bráu cu unu cercu de auru, lasandu sê se véda peptu-i farmecatoriu!

Regele se multiamí cu gratiele vediute, séu dóra cugetá: *destulu e atát'a altuia*, si stringîndu-si talarulu, voi a plecá.

— Oh! ér te duci! mai dulce-i tie sune-tulu cupeloru, decátu versulu meu? mai dulce-i vinulu din Salernu, decátu amorulu meu? Rege nu me lasá!

Gyges suspiná:

— Pe Joe! muierea acést'a m'a scosu din minti, ea mi-a furatu anim'a, fara ca sê o pocíu imbraciosiá vr'o odata, câ-ci ea e regina! Ér regele acest'a e nebunu, câ descopere inaintea mea gratiele sociei sale, câ-ci eu simtiescu, câ pentr'unu sarutu alu ei, asiu fi gata sê restornu tóta imperat'á lui.

Ér Candauces cugetandu, câ e destulu din comedia, se trase pe linu catra usia, lasandu timpu lui Gyges sê se póta departá, si dîcîndu adio sociei sale, care lu-petrecú pan' la usia, trase intr'o lature perdelele, inse spre mirarea-i tinerulu grecu stetea langa ele.

Vediendu Isis unu strainu intre perdelele usiei sale, scóse unu típetu, ca si cum ar fi cal-

catu pe unu sierpe veninosu, si radicandu-si de cu graba hainele, sarì intre perdelele de purpura a patului seu, acoperindu-si faci'a rosia intre perine. Columb'a se prefacù unu vulturu superbu, sioptindu :

— O! rusîne ... batjocura ... sotiulu meu ... resbunare!

Ér pe Gyges abié lu-potù trage dupa sine regele, dîcîndu-i cu furia:

— Nebunit'ai Gyges?

Greculu nu respunde nimica, ci urmarì pe regele intre bachanti, far' a dîce ceva, inse presimtia, câ nóptea acést'a nu-i va fi spre bine.

— Diva! — strigà regele paharnicului gata spre servire — tórna vinu in pocale! — si dandu pocalulu seu grecului, i poruncì sê vorbésca.

— Rege! — dîse greculu cu unu versu sonor, eu revocu vorbele-mi precipitate; érta-me pentru ele! Eu sum vagabundulu lumei, cautandu amoru si resbelu; am vediutu muerile cele mai frumóse a multoru tieri, despre cari se dîce câ sunt cele mai frumóse! Sum vagabundulu lumei: pe unde numai voiu umblá, cu sabi'a-mi in mana, voiu vestí, câ muierea cea mai frumósa in lume: e regin'a Lydiei!

Bachanali'a aprobà cu o alarma mare vorbele grecului.

Gyges si-redobandì recél'a-i indatinata, golindu cu linisce vinulu celu infocatu, apoi luandu-si palari'a, se întórse catra regele.

— Poterea vinului m'a ametîtu, rege permite-mi sê me departu!

Apoi dandu mana cu regele, si facêndu complimentele cuvenite se departà.

Cu incetulu apoi se departara si bachantii. Regele, senatorii si sclavii, toti dormiau ametîti de poterea vinului; ér Gyges abié sositu in chilí'a sa, fu intimpinatu pe unu ethiop, care i dîse incetu:

— Vino straine! regin'a te ascépta.

Greculu si-puse man'a pe manunchiulu sabiei sale, cugetandu: vorbele aceste sunt o cursa, eu trebuie sê moru. Póte câ regelui i pare reu de cele facute, si ca sê nu espuna batjocurei frumséti'a sociéi sale, vre a me omorí. Inse sgomotulu sabiei lu-incuragià.

— Condu-me! — dîse apoi sclavului.

Trecêndu prin câte-va coridore, preste pucinu ajunse la usi'a camerei de dormitu a reginei, si acum tragêndu elu insu-si la o parte perdelele, intrà cu indresnéla.

Regin'a deja lu-acceptà.

Tali'a-i svelta erá acum acoperita cu unu feliu de vestmentu albastru; peru-i incretîtu

erá acatiatu cu ace de smaragdu, ér in locu de brâu erá incinsa cu unu feliu de planta miro-sitória, cu nesce frundiutie ca solzii viperei.

Vediendu pe Gyges, ea rosí pucinu, apoi tremurandu se apropià de dinsulu:

— Cavaliere! Adi m'a desonoratu-regele, aretandu-me tie, unui strainu, fara velu; acést'a nu se cuvine. In persón'a reginei e ofensata si femej'a; ér dinsulu si-a pierdutu dreptulu de sociu, lasandu sê-mi vedi faci'a, ce e numai dreptulu sociului. Flacarea rusînei m'ar neodihni in eternu. Candu ai pasîtu in sal'a acést'a, deja ai dobanditu dreptulu barbatului; ér cu sarutarea acést'a te instalezu de barbatu, — si acum trebuie sê resbuni rusînea nevestei tale! Ucide pe Candauces!...

De pe azurulu ceriului de langa lucéferulu demanétiei cadiù o stea, si aceea erá stéu'a lui Candauces.

Atunci resuflà pentru ultim'a óra regele Lydiei.

Ér Gyges aruncandu pumnariulu sangiosu, beatu de amoru se grabì la regin'a, care imbraciosiandu-lu i sioptì sarutandu-lu eu infocare:

— Mane vei fi sociulu meu si regel Lydiei!

Si precum a dîsu Isis, asié se si intemplà.

Gyges apoi domnì cu intieleptiune si barbatia multi ani pe acelu tronu puternicu, care si-lu cascigà pentru o privire.

Si dup'aceea i placea vinulu din Chios si Cypru, inse erá multu mai prudentu, decátu sê se laude la ori-ce vagabundu, câ pe rotogolulu pamentului nevést'a lui e cea mai frumósa.

Elu se multiamì a sci singuru acést'a.

Titu Budu.

Despre flori.

(Urmare.)

Mi-lipsescu esperintiele practice in privin-ti'a crescerei si culturai multeloru specie de flori, prin urmare nu potu face adaugeri, de si am vediutu gradine avute, flori, cari une locuri erau inpilite, câ sub ingrigire buna s'au dezvoltatu la deplin'a loru frumsetia, si asta credu câ documentéza pré invederatu, câ o cultura si tractare cu scopu ceru si astea plante ca tóte celelalte, si câ numai sub aceste conditiuni se desfacu la deplin'a loru frumsetia si marime.

Am marturisitu pucinu mea cunoscintia, dar am espusu si aceea, câ am care-va interesu la flori, prin urmare din multele mfi ce se

crescu și cultivéza, sunt unele cari au influențiatu multu a supra mea, prin formele loru pompóse, prin faci'a loru vesela și prin florile loru gentile, și asié nu am lipsitu a-mi castigá cunoscintia despre ingrigirea și tractarea cu dinsele, între aceste pucine se numera și

Trandafirulu (ros'a). Luandu macesiulu cu florile sale simple și de aici sutele de specie de trandafiri — și esaminandu-le, vomu vedé câ raru s'ar gasí alta planta, care s'ar poté folosí spre inpenarea odâiloru, coridoriloru, gradineloru, aleelor, a face grupe, a instrutiá movile, balcóne, pavilóne s. a. raru s'ar gasí planta, care ar poté da unu aspectu și o viétia mai frumósa locului unde se plantéza; raru s'ar gasí copacelu, carele bine crescutu, sê i se póta da cu inlesnire formele cele mai diferite, placute și cu gustu; copacelu carele are flori simple pana la cele mai involte; a caruia flori au colorile cele mai fine desvoltate și diferite, de la albulu carele intrece néu'a (zapad'a) de la rosieti'a cea mai simpla, de la galbenulu mai deschisu tóte pana la feciele cele mai inchise, prin urmare unu copacelu, carele póte mai perfectu desvoltá ochiulu; raru va fi copacelu, carele prin bogati'a lui cea mare de flori gentile ne póte bucurá primavér'a, vér'a, tómn'a, ba și érn'a; unu copacelu, care sê póta da atâte și asié diferite cresceri pitice și inalte, rotunde și platóse, ba se póte folosí spre spaliere.

Frumóse sunt florile in genere, girlandele, buchetele, și cununile facute din ele sunt gentile și pré placute, și candu aceste se afla inpestritate cu boboci de trandafir e aspectulu mai pomposu. E ce-va mai maretu decâtu o grupa nimerita, o alee bine orenduita séu o movila (unu délutiu) pe alu careia vêrfu se afla unu pavilonu și aceste tóte impregiurate cu trandafiri de multe colori, crescuti bine, sanetosi și impartiti câtu mai cu scopu, de specie buna și cu mirosulu loru petrundiatoriu? au e ce-va mai inveselitoriu, decâtu deminéti'a a asorbí aerulu curatu, próspetu și parfumatu, ce incungiura aceste locuri, a priví candu sórele resare cum florile și bobocii se deschidu și in deplina goletate și-aréta farmecatori'a loru facia, facia și viétia, cari prin a loru potere facu ca omulu sê uite multe óre de dorere? au e ce-va mai completu in viétia, decâtu sér'a a o petrece incungiuratu de flori și mai alesu candu de a drépt'a vedi anim'a curata, care ti-ai alesu de a ta consórta, și candu nainte ti-saru și se jóca veseli, frumosi copí cari in sufletulu loru curatu au numai iubire catra parinti? ce impresiune via face candu vedi matrón'a des-

cépta și tiner'a fetitia, flórea între flori, ingrigite de a loru cultura și prosperare.

Trandafirulu e interesantu, nu numai pentru frumuseti'a lui, ci ni aduce și unu folosu, pentru câ sementi'a macesiului (*Rosa canini*) se intrebuintiéza la facerea ceaiului, și acest'a e placutu și are unu mirosu de vanila; din frunzele floriloru se face apa de trandafir, oleiu și tinctura de trandafir; totu din foile floriloru lui se fabricadia nesce margaritariu numitu „margele turcesci.“

Mai in urma voiu revení și voiu descrie fabricatiunea fiesi-careia (déca timpulu și spaciulu ni va iertá), inse mai necesariu credu sê fia a dîce câte-va cuvinte in privinti'a culturai trandafirului.

De și trandafirulu cresce și se póte cultivá pana in regiunile mai inalte, totu-si cu câtu e positiunea mai favoritória, cu câtu e loculu mai scutitu contra venturiloru aspre și reci a le nordului, cu câtu e mai adapostitu prin arbori, cladiri s. a. de catra média-nópte și resaritu, cu atâta se desvólta, cresce și se maresce trandafirulu mai bine, ni dá flori mai multe și frumóse.

Se scie câ alegerea pamentului e unu ce principalu la prasirea și prosperarea trandafirului, și acésta pentru câ pamentulu e bas'a, in care plantele și-asiédia radecinile prin carele se impoterescu și sustienu in form'a loru, pamentulu e laboratoriu in carele se desfintiéza unicele materie și se prefacu diferitele sucuri in nutrementulu necesariu vietiei plantelor, cari asorbite prin radecine se impartu in totu corpulu și asié asigura prosperarea și desvoltarea loru; pamentulu e buretele, carele atrage multe gase nutritórie din atmosfera, sugé și trage apa care cade ca plói'a, róu'a, negur'a, și carea inlesnesce descompunerea materieloru și e de mare folosu crescerii plantelor.

Multímea speciiloru de trandafiri ne-ar face a adauge o descriere lunga in privinti'a pamentului mai favorabilu fiesi-careia din ele, asié p. e. „Trandafirulu centifolia“ cresce mai bine in unu pamentu mai afinatu, grasu, nu pré umedu și carele e espusu sórelui; trandafirulu galbenu involtu, cere unu pamentu mai consistentu (mai cleiosu) și ca acest'a sê fia aplecatu catra resaritu; trandafirulu piticu cu flórea mica (a rusaleloru, in Romania libera numitu: „Rasura“) cresce in ori și ce pamentu déca e grasu; trandafirulu „Damascenu“ cere unu pamentu afinatu, grasu, in jilaveala de afundu, inse nu pré umedu; trandafirulu de luna se desvólta mai bine in unu pamentu bunu de

gradina; trandafirulu „Teia“ cresce in unu pamentu afinatu, sventatu, si in locu adopostitu; trandafirulu albu e fôrte multiamitu s. a. In genere se pôte dîce, cã unu pamentu bunu de gradina cã o compositiune cam de 30—40 argila (pamentu cleiosu) 30—60 parti nasipu, 10—15 parti varu, si 8—15 parti humus, — favoréza crescerea trandafirului si ne pôte asigurá sê avemu cele mai frunóse plante, déca acestu pamentu va fi totu odata adancu, sub pamentu (subsolu) de o compositiune corespundietória si natura favoritória; radecinele planteloru luvoru poté patrunde — amestecatu cu pamentulu lucrativu si pusu sub influinti'a aerului, a caldurei si a umediei e aptu pentru prosperarea planteloru.

Ca sê créscã plantele câtu mai cu putere, se recere ca pamentulu sê fia câtu mai bine muncitu, câtu mai adancu sapatu, câtu mai bine maruntîtu si intorsu; si asta pentru cã prin o lucrare buna se desbina, prin urmare aerulu, caldur'a, umediél'a si sórele lu-potu strabate mai bine. Aceste ajuta si fortiéza descompunerea lui, desfiintiéza materiele mórte, ba si celea stricatórie planteloru si le preface in sucuri nutritórie.

Pamentulu lucratu bine si afundu inlesnesce ca radecinele sórelui sê patrunda câtu mai adancu, prin urmare se inmultiescu isvórele nutritórie si se favoréza formarea de radecine multe si sanetóse.

Prin lucrarea pamentului se nimicescu tóte burenila, cari sunt impedecatórie si vatematórie planteloru. Plantele, cari se afla in pamentulu lucratu, resista mai multu contra secetei si a umezelei, si asta pentru cã brasd'a adanca nu o pôte uscá caldur'a asié lesne ca brasd'a in facia, care fiindu pamentulu afinatu, ér ploile multe, ap'a pôte si prin greutatea ei esilita sê strabata mai afundu, asié faci'a pamentului se usca mai iute, radecinele au unde si-intinde si de unde sê suga nutrementulu.

Gradinariulu si ori si care omu ce posede o gradina, scie destulu de bine, cã la intretienerea ei se recere pamentu bunu, ba fôrte bunu, scie si aceea, cã nu potemu dispune in totu loculu de unu astfeliu de pamentu, dar e pré bine cunoscutu cã prin cultura si ingrasiare se preface locuri sterile in pamenturi fructifere. — Déca se recere pamentu cu putere pentru tóte plantele in genere, apoi se scie cã pentru legume si flori trebuie sê fimu cu multu mai ingrigiti ca pamenturile sê fia grase.

Inmultirea trandafirului prin sementia la noi nu e datina, si ast'a pentru cã in padurile

si campurile nóstre se gasescu macesi multi. — Inse gradinariii, cari facu comerciu si toti aceia, cari voiescu a avé trandafiri multi, nalti, bine crescuti, si-potu ajunge scopulu mai lesne si perfectu, déca si-alegu cãte unu stratu de pamentu, lu-lucréza bine, si in dinsulu sémene sementia de macisiu.

A sementá sementia de trandafiri altuiti nu e datina, pentru cã omulu nu casciga plante cu insusîrile acelora de la cari s'a luat sementi'a; esperinti'a a doveditu, cã sementi'a macesiului séu a trandafirului selbatecu e cu multu mai sigura, — decãtu fructulu trandafiriloru altuiti, care nu se desvólta asié bine, — e mai delicatu in privinti'a pamentului si a atmosferei; — pentru cã plantele cascigate din sementia de macesiu sunt mai durabile, crescú mai bine si iute, se facu mai nalte si resista chiar in o clima nefavorabila.

Cã straturile alese pentru sementarea de trandafiri trebuie sê aiba unu pamentu bunu, lucratu câtu mai perfectu, sê fia grasu, adancu si patrundietoriu, e unu ce necesariu si asta pentru cã fiindu straturile asié bine pregatite, sementi'a resare mai ingraba, radecinele crescú mai iute, se inmultiescu fôrte, si patrundu afundu, prin urmare si plantele se desvólta mai bine, se înaltia ingraba, sunt mai sanetóse, mai frumóse, mai gróse si binefacute.

Sementarea se face mai bine in renduri, pentru cã plantutiile resarite se potu plevi, prasí si sepá mai cu inlesnire; rendurile sê fia de $\frac{1}{2}$ —1 urma departate de olalta, si anume déca se transplantéza plantele in anulu d'antâiu, potu sê se sémene mai dese, éra cari stau 2—3 ani pe unu locu, trebuie sê fia mai rare.

E necesaria o ingrigire câtu mai buna, o cultura câtu mai corespundietória; adeca ca plantele fragede sê se plevésca câtu mai desu si mai bine de tóte burenele, cari nu numai cã impedece desvoltarea loru, ci le sughe multu nutrimentu. Prin prasire si mai alesu sapare, pamentulu se afinédia, deci umediél'a, caldur'a si aerulu lu-patrunde mai bine, éra prin aceste se descompune si desfiintiéza materiele, se subte sucurile nutritórie planteloru; pamentulu sepatu are capacitate mai mare de a atrage din atmosfera gasurile planteloru necesarie; in pamentu bine lucratu plantele facu radecine mai multe, mai sanetóse si mai lungi.

(Va urmá.)

Ionu Chitu.

S A E O N U

Conversare cu cetitóriele.

— Pesta 27 aprilé. —

(Aprópe de tiup-tiup-tiup. — septemani de miere si luna de miere, — ce felu de sarutári nu-mi placu, — dóue datine curióse, — despre sarutarea manei feteloru, — caciul'a fara capu, — sabi'a lui Avesalomu, — candu vorbescu femeile, — tablou tristu, — poetulu Bolintineanu, — sórtea unui june poetu, — éra-si tiup-tiup-tiup.)

— Tiup, — tiup, — tiup!

Ce va sê dîca acestu sunetu, si de unde vine elu chiar in momentul in care incepu sê scriu aceste síre?

— Tiup, — tiup, — tiup!

Éra-si!

Ah! Acuma sciú. In odai'a vecina siede o juna parechia, care chiar acuma petrece lun'a de miere...!

Lun'a de miere!... Alte natiuni dîcu numai „septemani de miere“... Dar Romanulu nu se multiamesce numai cu nesce „septemani“... Elu iubescé mai multu mierea... Elu dara i dîce „luna“ de miere...

Parechi'a juna inse nefindu romana, petrece numai „septemanele“ de miere, si necontenitu totu se saruta... Fîa-li de bine... Numai de nu i-asíu audí!.. Dar asié, cum sê potu eu scire „conversare“?

Mi-place multu sê vedu o juna parechia sarutandu-se, dar numai a audí si a nu vedé, nu me indetulesce de felu. Atunce — ca si acuma — me impressiunéza o curiositate nespusa, asiú dorí sê si vedu, — si-apoi sub impressiunea acestei dorintie, uitu tóte, si nu potu sê lucru nimica, cá-cí nu-mi plesnescé prin minte nici o idea sanetósá!...

Mi-place s'audu sunetele dragalasie ale sarutárilor (mai alesu — fîresce — déca acele se audu aprópe de buzele mele;) sarutarea e simbolulu stimei si alu amorului... Numai pentru unu feliu de sarutári nu potu sê nutrescu nici o simpatia... sarutarea de mani.

Ast'a e o datina chiar atátu de curiósa, ca si ceea de a aredicá palarí'a de pe capu candu salutámu pe cine-va.

Nu voiu asardá a combate mai pe largu nici un'a dintre aceste dóue datine, dar totu-si voiu riscá a dice, cá multe popóre „barbare“ se saluta intr'unu modu mai demnu decátu noi, cei ce ni arogámu a sustiené „demnitatea“ omenéscá...

Cu tóte aceste mi-voiu permite a face o mica observatiune relativa la sarutári, si voiu spune pe scurtu, cá nu-mi place de felu a vedé candu unele fete tinere permitu juniloru ca acestia sê li sarutá man'a. Sarutarea de mana si modesti'a, ce trebue sê fîa însúsirea cea mai delicata a fia-carei fete, nu sunt compatibile. Sarutarea de mana e espresionea de omagiulu celu mai innaltu; ér stim'a suprema compete femeiloru maritate, atátu prin etatea cátu si prin positiunea loru in víeti'a sociala; deci modesti'a unei fete nu póte sê-i permita a acceptá o astu-felu de espresione a stimei.

Sê ilustrámu cuvintele nóstre prin dóue contrarietáti!

O fêta care nu permite tineriloru a-i sarutá man'a, totu-de-una va face o impresiune mai buna a supra toturoru stimatoriloru sei, — decátu alt'a, care nu refusa stimatoriloru sei acésta declaratiune a devotamentului.

O fêta numai atunce sê concéda a i se sarutá man'a, candu scie cá respectivulu va sê conduca man'a aceea la altariu...

— Tiup, — tiup, — tiup!...

Éra-si sunetele din odai'a vecina... Éra-si audu, far a vedé... Ghiarele curiositáti de nou mi-sfasia mintea... Nu mai am o idea plausibila... Sum confusu!...

Relativu la cuventulu „confusu“, sê vi povestescu o mica istorióra.

Dílele trecute asistai la disput'a a doi ómeni. Ei se certau cu focu, si erau p'ací a se serví si de arguminte „ce le poti prinde cu man'a.“

In foculu disputei unulu voi sê intrebuintieze proverbulu: „Ce sê facu eu cu caciul'a, déca n'am capu?“

Inse maniosu ce érá, gur'a i luá pe dinainte mintea, si díse cu furia:

— Ce sê facu eu cu capulu, déca n'am caciula?

La acésta esclamatiune tóta societatea erupse in hohote sgomotóse, si cei doi disputanti se împacara.

Cei ce au dorintia de a se impacá, se impacá usioru, mai alesu déca nu asculta de intriganti...

Nu asié dlu maioru Papazoglu de la Bucuresci. Dsa nu mai voiesce a se impacá cu foile umoristice, ci li ofere vechiulu sujetu, prin care de atâte ori a escitatu deja risete in publiculu romanescu...

Dsa acuma ér anuncia prin diuarie, cá la dinsulu se affa sabi'a lui Avesalomu...

Se scie, cá sabi'a nefericitului Avesalomu intereséza multu pe Romani...

Dar ce-i ast'a?

Nimica.

Eu posedu o anticitate si mai pretfósá, decátu sabi'a lui Avesalomu a dlui Papazoglu.

Eu adoca am scar'a, ce Iacobu a vediutu in visu, candu... (A se vedé istori'a biblica.)

Apoi cu mine sê concurga dlu maioru!

Dar anuciulu acest'a are si elu meritulu, cá mai face sê uitámu pe câte-va mominte lumea reala; umorulu totu-de-una are meritulu de innaltíá pe ómeni din sferele de tóte dílele, — si astu-felu noi felicitámu pe autorulu seu, ca pe — umoristu.

A lui e meritulu, cá pe câte-va minute uitaramu multele nóstre neajunsuri natiunale, intre altele si se cet'a cea mare ce domnesce la noi mai in tóte ramurile sciintieloru si artiloru.

Unu satiricu (fîresce) impertinentu, dar pentru aceea francesu, scrie intr'unu locu, cá femeile atunce vorbescu mai multu, candu nime nu le róga, — ér rogare, ele abié rostescu dóue trei cuvinte, ca din gracia.

Acésta asemenare — incátu pentru femei — de

siguru schiopetéza, dar se pôte acomodá si la literatii si artistii nostri. Candu publiculu nostru cetitoriu nu erá atátu de mare, candu Carpatii formau inca unu muru chinesescu intre fratii de acel'a-si sange si de acele-si aspiratiuni, — barbatii de litere si arti se ivira din tóte partile, formandu o splendida pleiada, care lumina ceriulu culturai nóstre natiunale.

Dar asta-di, candu simtiulu natiunala a petrunsu in cele mai indepartate locuri, candu animele insetate de cultura natiunala ascépta cu doru pe apostolii inspirati de sublimitatea marei idei, asta-di in privinti'a barbatiloru mari ne affámu in decadentia infioratória....

Talentele vechi disparu, se stingu, veschiescu, amortiescu, — si altele nóue nu se mai ivescu....

Tristu tablou!...

— Tiup, — tiup, — tiup!...

Éra-si din odai'a vecina....

Chiar bine!... Celu pucinu mi-a alungatu din memoria imaginea tabloului de mai nainte....

Sê vorbimu despre alte-cele!...

Diuariele de peste Carpati ni adusera scirea do-
rerósa relativa la starea trista a laureatului nostru
poetu Bolintineanu, ceea ce o publicaramu si noi in nr.
trecutu. Toti cei ce s'au delectatu vr'odata in frumu-
setile extraordinarie ale „Floriloru Bosforului“, aceste
aloe ale parnasului romanu, — de siguru au cetitu cu
adanca intristare acésta relatere despre nefericirea
bardului nostru natiunala... Dinsulu carele de atâte
ori a mangaiatu natiunea cu accentele lirei sale armo-
nióse, acuma se afla in agoní'a desperatiunii.... Lir'a
lui nu mai resuna, câ-ci s'a ruptu córd'a ei cea mai
sonóra — fericirea....

S'a facutu apelu la vendierea mobiliariului poe-
tului. Spriginimu ori ce idea, ce tinde la usiorarea su-
ferintiloru poetului nostru natiunala. Acést'a inse
ofere numai unu ajutoriu momentanu. Noi dorimu ca
natiunea romana ca atare sê-si faca detori'a in privin-
ti'a acést'a.

Éta ide'a nóstra!

Vîtóri'a camera a deputatiloru Romaniei sê vo-
teze numai decátu o recompensa natiunala pentru poe-
tulu Bolintineanu, precum a mai votatu in anii trecuti
si pentru alti ffi bravi ai natiunii nóstre....

Acésta nu e o cestiune politica, séu de partitu, ci
o cestiune curatu natiunala, in care nu este permisu a
ne despartí in partituri, — câ-ci fia-care natiune
atát'a pretiu are in ochii lumei civilisate, incátu scie
sê stimeze si sê apretiuésca pe barbatii sei....

Camer'a Romaniei de siguru va fi la innaltímea
misiunii sale....

De la unu poetu betranu sê trecemu la altulu
mai tineru. Am eu unu amicu, carele — precum dice
— in viéti'a sa n'a vediatu nici o féta urita, câ-ci
conformu asertiunii sale tóte fetele au ce-va farmecu
particulariu. Este de prisosu a spune, câ acestu amicu
alu meu e poetu; câ-ci numai unu poetu pôte sê véda
si acolo *multu*, unde nu este *nimica*; numai unu poetu
e capabilu a se jorá, câ cutare musinoiu e atátu de
naltu ca muntele — Cimboraso....

E bine acestu amicu alu meu in vér'a trecuta s'a
inrolatu si dinsulu sub flamur'a lui Hymen, si de
atunce lir'a lui a incetatu cu totul....

De siguru fericirea lui e atátu de mare, incátu
elu e incapabilu a o exprime prin cuvinte omenesci.

Unulu nu pôte sê cante din caus'a desperatiunii,

— ér altulu amutiesce sub impresiunea fericirii
imense....

Ce contraste!

Dílele trecute intelní pe amiculu meu, si numai
decátu lu-intrebai:

— Dar tu nu mai scrii poesii de candu te-ai in-
soratu?

— Inter arma silent musae, — mi-réspunse elu
latinescu, ceea ce romanesce va sê díca, cumca de dra-
gulu nevestei sale nu mai pôte sê iubésca si —
poesi'a.

Déca nu ve 'ncredeti in traductiunea mea, ape-
lati la... veti sci dvóstre unde....

— Tiup, — tiup, — tiup!...

Éra-si se saruta in odai'a vecina.... Acuma dieu
câ mi-au pefugatu din capu tóte ideile....

Ioşif Vuleanu.

Curierulu modei.

— Pesta 28 aprile. —

De odata cu sesonulu presinte se ivira si o mul-
tíme de vestminte si paletót-uri, pentru aceea venimu
cu tóta placerea a descrie câte-va.

In privinti'a colórei, in sesonulu presinte sunt
pré indatinate colorile nedeterminate, de jumetate ce-
nusie, de jumetate drapp, seu verdi, — si aceste se
intrebuintiéza mai alesu pentru vestmintele de strada,
si sunt multu mai cu scopu decátu colorile pré inchise,
pe cari pulverea se observa numai decátu. Colorile de
totu deschise acuma se intrebuintiéza mai alesu in
casa, la serate, séu la teatru.

Stofele de lana se afla in abuntantia, vomu des-
crie câte-va toalete mai remarcabile.

Toalet'a „Le mans“ se face din mohair cenusíu
inchisu, rochi'a de din josu se decoréza cu o incretí-
tura lata; tunic'a si dinainte si dinapoi facuta in forma
de zadhia (siurtia) e rotunda, — manecile sunt largi.
Pretiuulu 60 fl.

Din „poil de chévre“ se afla vestminte cu unu
pretiu mai moderatu de 25—28 fl.

„Sylphide“ se face din alpacca cenusia, de de-
suptu decorata cu nenumerate pantlice anguste de
catifea. Tunic'a e fórté simpla. Acésta toaleta consta
55 fl.

„Grisaille“ se face din lustre cenusíu, rochi'a din
josu se decoréza cu incretítúre de o palma, a supra
acesteia se estinde o bordura négra. Tunic'a dinainte e
ascutita si stá deschisa, ér dinapoi e rotunda. Pretiuulu
30 fl.

„Patti“ se croiesce din mi-mohair netedu. Tu-
nic'a lunga forméza totu-odata si paletót-ulu, si se
face din „rayié a soie.“ Manecile decorate cu fionguri
sunt fórté lungi. Pretiuulu 70 fl.

Cele mai desu intrebuintiate toalete mai sunt
urmatóriele: „Caprice,“ — „Vendome,“ — si „Elvire.“

CE E NOU?

* * * (Teatru natiunala.) Chiar acuma affámu, câ
guvernulu a aprobatu deja statutele Societáti pentru
fóndu de teatru natiunala. Totu-odata anunaiámu, câ

siedinti'a comitetului anuciata pe dominec'a trecuta — din cauz'a absintiei majoritatii membrilor — se va tiené domineca la 30 aprile.

* * * (*O gluma de la conferinti'a din Alba-Iulia.*) Unele diuarie unguresci publica unu incidentu comicu de la conferinti'a tienuta in curendu la Alba-Iulia in cauz'a congresului gr. c. romanu. A nume se dice, câ sub decursulu consultârilor s'ar fi latîtu scirea, câ parintele canonicu Negrutiu ar fi numitu de guvernul episcopu la Gherla. Dreptu salutare la acésta scire unulu dintre cei presinti a lipitu pe spatelul parintelui Negrutiu unu petecu de hartia cu urmatóri'a inscriptiune spirituala, scósa din o satira a lui Horatiu: „Hic Niger est, hunc romane caveto!“ Adeca romanescé: Si non e vero ben' trovato! (E de insemnatu, câ parintele Negrutiu nici n'a fostu de fatia la conferinti'a din Alba-Iulia. Red.)

* * * (*Dic'ta Ungariei*) va incheia sesiunea actuala la 17 maiu, — sesiunea urmatória se va deschide indata la 19 maiu.

* * * (*O mórte infioratória*) s'a intemplat la 21 aprile in Pesta. Paulu Nyáry, unu barbatu in etate de 65 ani, o persóna pré cunoscuta in viéti'a parlamentaria unguresca, unulu dintre corifeii partitului opositionalu, s'a urcatu in alu patrulu etagiu alu celei mai inalte case, si de acolo a saritu in curtea pardosita. Nefericitul mori numai decátu. Acestu incidentu oribilu causá mare sensatiune in Buda-Pest'a, si camer'a deputatiloru — care chiar tienea siedinti'a — o sistá indata. Inmormentarea se facú domineca, cu care ocasiune mai multe ilustratiuni magiare tienura cuventári funebrale. Apoi sicriulu fu petrecutu la mosi'a defunctului in Nyáregyháza, la care actu camer'a deputatiloru fu represintata prin o deputatiune de doué-dieci si patru de insi, in care facú parte si deputatulu romanu Petru Mihali. Caus'a sinuciderii lui Nyáry fu derangiarea stárii sale materiale.

* * * (*La Vien'a*) asemene a moritu unu barbatu mare. Un'a dintre ilustratiunile facultátii medice la universitatea de acolo, o celebritate europeana, dr. Opolzer a repausatu la 18 aprile, in etate de 63 de ani.

† (*Necrologu.*) Sub impresiunea unei viue compatimiri scriemu aceste síre. Crud'a mórte éra-si a rapitu o flóre frageda din mic'a cununa a dameloru romane din Pest'a. Stimatulu nostru amicu, dlu Ladislau Marchisiu, adjunctu de conceptu la tab'l'a regésca, casatoritu abié de unu anu si diumetate si-a pierdutu tiner'a, bland'a si frumós'a sociá. Inmormentarea s'a intemplat la 26 aprile dupa miédia-di la patru óre, asistandu la acestu actu funebralu intrég'a colonia romana din Buda-Pest'a. Éta si necrologulu familiaru: „Ladislau Marchisiu, in numele seu si a fiutiului seu Emilianu, precum si Vicentie Bogdanu dimpreuna cu soc'la sa Emilia, totu odata si in numele prunciloru sei Natali'a, Livi'a, Virgiliu si Adrianu, cu anima franta aduce la cunoscintia trist'a repausare a dulcei sale socié, respective mama, fiica si sora Gizel'a Marchisiu nasc. Bogdanu, carea in flórea vietiei, in etate de 20 ani, in a doilea anu a fericitei sale casatorie la viétia eterna s'a stramutatu. Remasítiele trupesci a fericitei in 26-lea, l. c. st. nou la 4 óre dupa amiédi dupa rit. gr. or. santíndu-se, se voru asiediá la odihna eterna in cimiteriulu de langa calca Kerepésului. Pest'a 24 aprile 1871. Fia-i tierin'a usióra!

Societatea pentru fondu de teatru.

Conformu conclusului adusu de adunarea generala de la Deva a Societáti pentru fondu de teatru nationalu, adunarea generala de estu-timpu alu numitei Societáti se va tiené in orasiulu *Saturnare in diu'a de 1 iuniu a. c. st. n.* care este a 5-a di de Rusali. Program'a adunárii se va publicá mai tardíu. Pesta 30 aprile 1871.

In numele comitetului

Dr. Iosifu Hodosiu,

presiedinte.

Iosifu Vulcanu,
secretariu.

Literatura si arte.

* * * (*O poema epica.*) Primiramu de la Bucuresci o brosiura intitulata: „Franciad'a“ poema epica, de G. Al. Zamfirolu. Cantulu antáiu. Pretiulu 1 leu si 20 bani. E scrisa cu mai multa bunavointia, decátu arte.

* * * (*O carte italiana*) ni sosi dílele trecute. Ea pórtá titulu: „Fiume considerata dal lato maritimo per Enrico de Littrow.“ La carte mai sunt alaturate o ilustratiune ce represinta orasiulu Fiume, si doue mape cari infatísieza orasiulu si pregiurulu orasiului Fiume.

* * * (*Diletanti teatrali.*) Junimea studiósá din Blasiu va arangia in a dóu'a di de Rosale o represintatiune teatrala in favorulu fondului societáti sale de lectura. Piesele ce se voru represintá, sunt: „Nunt'a tieranesca“ de V. Alessandri, si „Domniti'a Rosanda“ drama de B. P. Hasdeu.

Din strainetate.

* * * (*O proclamatiune a femeiloru parisiane.*) Fói'a oficiala de Parisu publica o proclamatiune a unei grupe de cetatiune parisiane catra sororile lor, pe cari le invita la o consultare pe sér'a dílei a dóu'a pasci. Scopulu acestei consultári fu: organisarea unei actiuni armate a femeiloru pentru aperiarea Parisului „in casu, déca reactiunea cu gendarmii sei s'ar incercá sê ocupe Parisulu.“ In acésta proclamatiune se díce: „Parisulu este asediatu, Parisulu se bombardéza. Cetatiune ale Parisului, unde ni sunt copíi, fratii si socii nostri? Audíti voi bubuitulu furiosu alu tunuriloru si sune-tulu clopotului de vijelia, care apoléza la noi? La arme, câ-ci patri'a este in periculu! Cetatiune ale Parisului, voi stranepóte ale femeiloru maroi revolutiuni, cari in numele poporului si alu dreptátii mersera la Verali'a si adusera pe Ludovicu XVI, mai suferi-vomu noi inca, noi mame, socié si sorori ale poporului francesu, ca miseri'a si ignorantia sê ni facea copíi nostri inimici unii altoru-a, ca tatalu sê se lupte inaintea ochiloru nostri contr'a fiului, fratele contr'a fratelui pentru unu capritiu alu oprimetoriloru nostri. Cetatiune ale Parisului, óra s'a apropiatu, trebue sê se puna odata capetu lúmei vechie! Noi voimu sê fimu libere. Si nu numai Franci'a se radica, ci privirile totoruru popóreloru culte sunt indreptate a supra Parisului si acépta numai victori'a nóstra, pentru a se eliberá si ele. Aceea-si Germani'a, a carei armate regale au devastatu patri'a nóstra, jurandu mórte ten-

dintieloru ei democratice si sociale, aceea-si Germania este cuprinsa si miscata de suflarea revolutiunii. De aceea ea este de 6 luni de zile in stare de asediu, si reprezentantii ei, cari apartienu tagmei lucratorilor lancediescu in carcero. Insa-si Russia se uita numai cum moru aperatorii libertatii, spre a salutá o generatiune noua, carea se fia gat'a a se luptá si a mori pentru republic'a si straformarea sociala. — Irland'a si Poloni'a, cari disparu numai spre a aparé cu energia noua, — Itali'a si Spani'a, cari cauta a-si recastigá poterea perduta spre a participá la lupt'a internatiunala a popólororu (sic!) — Austri'a, a carei guvernuru are se sugrume revoltele tieriei si ale fórtieloru slave (?) — aceste collisiuni constante intre clasele domnitórie si poporu, au nu insemnéza ele, cá pomulu libertatii, udatu cu sangele versatu de o sutá de ani, rodesce si aduce, in fine, fructele dorite? Cetatiene ale Parisului, manusi'a este aruncata, trebue se invingemu séu se morimu. La porti, pe baricade, in suburbie! si apoi vomu vedé, déca nimerniciei voru cutezá se masacreze nisece femeí nepotintiose, etc.

*** (Iaroslavu Dombrowski) comandantele actualu alu Parisului, in conducatoriulu insurgentiloru, deveni zilele trecute cunoscutu in tóta lumea, unde numai se cetescu diuarie. Despre dinsulu primiramu urmatóriele date, pe cátu de interesante pe atât'a si de romantice: Iaroslavu Dombrowski a fostu colonulu in statulu majoru rusescu. si in acésta calitate a escelatu fórté adeseori in resbelulu Russiei portatu in Caucasu si Crimea. In anulú 1863 a luatú parte fórté active la marea conjuratiune militaria, pusa in scena in legatura cu revolutiunea polóna ce se prepará pe acelu timpu. Dar, acésta conjuratiune n'avú nici unu resultatu, cá-ci fu descoperita, din care cauza se arestara o multíme de oficierii in Petrupole, Varsov'a, Moscu'a si Casanu, multi fure chiaru si impuscati. Asemenea si Dombrowski fu arestatu, si dupa inchisóre de doi ani in citadell'a din Varsovi'a fu mai antáiú condamnatu la mórte, apoi agratiatu la munca grea in minele (báile) din Siberi'a. Sub decursulu prinsorii sale din Varsovi'a se casatori, si tiner'a sa socia primí concessiunea d'a-lu poté insoei la Siberi'a. In caletóri'a sa catra locul suferintieloru, Dombrowski scapá in Orenburg, si de ce ací fugí in Petrupole, unde traí ascunsu la amicii sei siese luni de zile. Socia lui inse fu transportata in Siberi'a. Deci Dombrowski facú, cu ajutoriulu amiciloru si vechiloru lui cameradi, temerari'a intreprindere d'a-si eliberá socia. Adoptandu-si nume falsu, se duse in Siberi'a si si-eliberá socia, cu care apoi, dupa diferite pericole, ajunsu preste Archangelescu in Svedi'a. De acolo trecú in Angli'a si apoi in Franci'a. Aici luá parte activa la espeditiunea lui Garibaldi, devenindu celu mai mare favoritu alu marelui patriotu italianu. Sórtea lui ulterióra pana la pasirea sa in resbelulu civilu de asta-di nu e cunoscuta.

= (Gemenii Siamesi.) despre cari este cunoscutu cá corpurile lorú sunt crescute la olalta, a caroru portretu s'a publicatu si in fóia nóstra, au fostu anulu trecutú in Paris, pentru ca se-i despartiesca printr'o operatiune. Acésta nu s'a potutu face, obiectandu dr. Nelaton, cá sunt pré betrani; — sunt trecuti deja de 50 de ani si sunt casatoriti si au copii. Intorcându-se in Americ'a, s'a bolnavitu unulu din ei, Chang, paralisandu-i-se partea cea drépta. Acuma s'a restauratu intr'atát'a, cá póte umblá cu cárja. Fratele seu a remasu si este sanetosu.

Feliurite.

*** (In nrulu presinte publicámu dóue ilustratiuni frumóse.) Un'a represinta o pravalia (bolta) din Rom'a antica. Atátu arangiarea, cátu si costumulu negutiatoriuului si a cumperatoriloru contribue multu la innaltierea punctulu pitorescu alu ilustratiunii. A dóu'a ilustratiune ni infatisezá o venatória de ursi in Transilvani'a. In acestu tablou penelulu ingeniosu alu artistuului a depinsu momentulu, in care venatorii fericiti se odihnescu deja pe laurii lorú.

= (Insusirile femeiloru in diferite timpuri.) Femeile la popórele culte erau fice religiose, mume si consórté nobile, ele transformau casele in templuri de moralu, de curatienia si locuintie sacre; urmandu consortiloru si parintiloru, ele au mersu in sclavia Babiloneniloru. Fiic'a lui Eftae a suferitu in linisce mórtea; nevinovat'a Susana iubiá virtutea mai multu decâtu insa-si viét'i'a ei; Iudita nu s'a inspaimentatu a omori pe inamiculu Olofernu generalulu Babiloneniloru. Mam'a Macabeiloru privindu ingrozitóri'a ucidere a filoru ei, cari luptau pentru libertatea patriei, maria pe Domnedieulu ceriuriloru si alu pamentulu; sant'a scriptura ni aréta multe virtuti despre Sara, Reveca si Rutu. Ester Imperatricea a mantuitu de perdere natiunea sa ce locuia in Persi'a. In betran'a Grecia femeile petreceau in apartamentele lorú numito Ghenecheum indeletnicindu-se fórté multu cu crescearea filoru si cu lucrâri casnice; imperatés'a Areta torcea de deminétia si pana sér'a lan'a trebuitória pentru porfira. Aspasia cea frumósa, dá cele mai intieopte consilii lui Pericles. Femeile Spartaniloru, domniau prin virtuti a supra consortiloru lorú si se mandriau cu nascerea barbatiloru celoru mai viteji. O Spartana binecuventandu pe fiulu ei care mergea la resbelu i-a dísu: „Sé te intorci séu invingatoriu, séu sé te vedu mortu preste scutu. Femeile Cartaginesiloru si-au taiatu perulu facédu funii, pentru corabiele ce luptau in contra Romaniloru care incungiurara Cartago, éra in urma vediendu perirea patriei, s'au aruncatu in flacar'a care a mistuitu cetatea. La Romani feciórele vestale, conservau in templu foculu celu santitu ce éra simbolulu nevinovatiei. Veturia urmandu ordiniloru mumei sale, in sangele seu a stinsu dorulu resbunârii lui Coriolan, ce navalise cu inimicii a supra Romei; Lucretia dupa perderca onórei prin violint'i'a lui Sext', a preferitu mórtea. Timpurile cele nóue nu sunt inca lipsite de femei virtuóse Jan Darcu a eliberatu Francia de sub jugulu Angliei: Elena mum'a lui Stefanu celu Mare a scapatu Moldov'a de sub jugulu Turciloru, in fine este cunoscuta inriurirea ce au femeile pana asta-di a supra civilizatiunii. De la Zenobia regin'a Palmirei pana la Elisabeta Angliei si Ecatarina a II a Russiei, istori'a universala numera unu síru de domnitórie pline de fama si de potestate. Barbatulu este pe pamentu mai puternicu decâtu femeia, inse din acésta nu resulta cá natur'a a datu unu dreptu ca celu mai puternicu se domine a supra celui mai slabu, poterea fara celelalte insusiri morale aduce sclavajiu, éra armonia ti-formeza o sociu. Caritatea este scriptulu femeii prin care ea devine puternica a supra biruitoriulu ei; ea lu-subjuga prin slabitiune si atuncea i se pare cá este supusu candu femeia mai multu dominéza a supra barbatulu. (Arm.)

Glume si nu pr e.

Proverbe vechi traduse in limba moderna.

D oue sabie nu incapu intr'o t eca.

Doi Romani mari nu potu merge mana de mana.

*

Indesiertu bati t c'a la urechi'a surdului.

N'ai ce vorbi congresului din Pest'a alu catolicoloru magiari despre congresulu gr. c. romanu.

*

O rondunica inca nu face primav era.

Prin concesiunea limbei in biserica si sc ola inca nu ai indestulitu natiunalit tile.

*

Cuiu cu cuiu se sc ote afara.

Romanulu pe Romanu strica mai tare.

*

Ati'a acolo se rupe, unde e mai subt re.

Finanti'a e caus'a g lceviloru intre cei casatoriti.

*

Si gain'a  rba afla c te o b mba.

In „Press'a“ de la Bucuresti inca afi c te-odata si ce-va adeveratu, — candu serie c  acuma e timpul abonamentului.

*

F  ce dice pop'a, dar nu ce face pop'a.

Ajuta natiunea precum selauda unele gure mari, — inse nu o ajutat  cum o ajuta ei.

*

Ap'a trece, petriile remanu.

Ministrii vinu si se duc, dar dupa ei remane — intrebati c  ce a aflatu noulu ministru de finantie?

*

Totu tiganulu si-lauda calulu.

Unulu lauda centralismulu, altulu dualismulu, — Romanulu vr  libertate, egalitate si fratietate.

*

Nu te teme de canele care latra.

N'av  Romane frica de acei ce striga in gura mare in contra ta!

*

Despre morti nimica, d ca nu bine.

Laudati „Concordi'a“ laudati!

*

Din afara meru frumosu, din laintru gaunosu.

A se ved  — Roman'i'a.

*

Corpu la corpu nu sc ote ochii.

Nu credeti, c  Bismarck si Gorciacoff s'aru p te cert .

*

Unu sacu desiertu cu greu se p te pune in picior .

Dlu ministru de finantie p te s  totu tiena cuvent ri frumo e.

*

Cioroboru pentr'unu toporu.

V rba multa pentru — infalibilitate.

G citura de siacu

de Pavelu Cimponeriu.

Pa	Plan-	Deai	ti-	ta	re-	of-	sa-
fi	ne-	ciri	re,	ca,	rica	sal-	du-
gu	seri	ti-	mea!	cum	Cum	Pa-	ai
ri	pes-	ani-	e	sta	ga	si	ta
le	of-	Ju-	dri-	m'a	a-	sita,	escu,
le	ca,	cu,	me,	scu.	pa-	can-	gela
te-	ti-	tu	Geo	Eu	re-	gu-	ra-
Si	anu	sa	ne-	ten-	se-	de	le,

Se p te desleg  dupa saritululu calului.

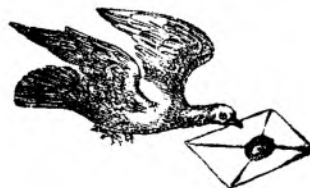
Deslegarea g citurii din nr. 12.

Pe ceriu n ptea candu cob ra,
Dorulu meu la tine sb ra,
Si candu visele de n p te,
Te salutu cu scumpe si p te,
Elu s'as dia langa tine,
Si-ti vorbesce despre minc,
Er candu vinu dalbele diori
In trasur'a loru de flori,
Elu se 'nt rce si-mi vestesce
C  baditi'a me iubesce.

I. C. Dragescu.

Deslegare buna primiramu de la d mnele si domnisiorele: Silvia Moldovanu, Maria Iosofu n. Ioanovicu, Silvia Raduti, Valeria Popu, si de la dnii Pavelu Cimponeriu, C. Ungureanu.

Post'a Redactiunii.

La mai multi. Esemplare complete nu mai avemu, decatu numai din inceputulu treiluniului presinte (nr. 14.) Acei abonanti noi, cari dorescu se capete cele trei tomuri (58 de c le tiparite) esite pan' acuma din „Cavalerii Noptii“ au a tramite 2 fl., s u numai a ne insciintia si cartile se voru tramite numai decatu cu postprimire.

Zelau. S'a tramisu numai din 1 apr. ca-ci din jan. nu mai sunt esemplarie. Pentru cele trei tomuri aparute din „Cavalerii Noptii“ 2 fl. Ceea ce intrebti nu se amana. Salutare!

Suplementu „Cavalerii Noptii“ tomulu IV, c v'a III.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'i Pesciloru, Nr. 9.